

5

CATALOGVS
EXHIBENS
APPELLATIONES
ET
DENOMINATIONES
OMNIVM POTVS
GENERVM,

QVAE
OLIM IN VSV FVERVNT
ET

ADHVC SVNT
PER TOTVM TERRARVM
ORBEM,

QVOTQVOT ADHVC
REPERIRE POTVIT

AVTOR
FRANC. ERNEST. BRÜCKMANN,
MED. DOCT. ET PRACT. BRVNSV.

Helmstadt,

TYPIS SALOMONIS SCHNORRII.
ANNO MDCCXXII.

CATALOGUE

OF THE

LIBRARY

OF THE

UNIVERSITY OF

OXFORD

PRINTED BY

CLAYTON

AND COMPANY

PRINTERS

AND

SOLE AGENTS

FOR THE

INDIAN ARCHIVES

AND

LIBRARY

SERENISSIMI BRVNSVICENSIVM
AC LVNEBVRGENSIVM DVCI A CON-
SILIIS SANCTIORIBVS

VIRO

*ILLVSTRISSIMO, REVERENDISSIMO, GENERO-
SISSIMO ATQVE EXCELLENTISSIMO,*

CONRADO DETLEFFO

DE

DEHN,

COLLEGII RERVM COENO-
BIALIVM DIRECTORI ET

S. BLASII BRVNSVIGAE DECANO,

HEREDITARIO IN WENDHVSA, SCHENINGA,
ET RIDDAGSHVSA &c.

DOMINO MEO AC PATRONO

GRATIOSISSIMO

PROSPERITATEM PERPETVAM.

SEMPER PARATI
AD SERVANDUM
REPUBLICAM

1750

AD SERVANDUM
REPUBLICAM

CONRADO DEL RIO

DE

COLLEGIUM RIKYM COENO

IN
CIVITATE

REPUBLICA
ET

DOMINGO MEO

IN

REPUBLICA

*ILLVSTRISSIME, REVE-
RENDISSIME, GENERO-
SISIME ATQVE EXCEL-
LENTISSIME VIR,*

**DOMINE AC PATRONE
GRATIOSISSIME,**

Vamvis opusculum
præfens de variis per
universum terrarum
orbem potionum ge-
neribus tenue atque
exiguum omnino sit, nec, si genus

DEDICATIO.

sermonis spectes, dignum magno-
pere, quod in tanti VIRI oculos
prodeat; ast vero tamen cum idem,
si cetera defint, materiæ & ipsius
rei humanæ necessitas non parum
commendare videatur, facere non
possum, quin illi TVVM, DO-
MINE AC PATRONE GRA-
TIOSISSIME, illustrissimum
nomen in gratæ mentis vicem præ-
scribam. Neque enim putavi, me-
um hunc qualemcunque laborem ad
ullum magis pertinere alium, quam
ad TE, quem, si a Deo discessero,
maximum mihi habere Patronum
videor. Siquidem haud ita pridem
SERE-

DEDICATIO.

SERENISSIMO PATRIAE
PATRI, DOMINO longe
CLEMENTISSIMO, subjectis-
simum desiderium meum aperuisti,
atque commendationem ad nobilis-
simum Senatum Brunsvicensem pro-
curaſti; nec, qui oculus, cor ac
manus es SERENISSIMI DV-
CIS, in Guelphorum ſede regen-
tis, unquam, ceu ſpero, me de-
ſeres, ſed ad me ornandum & au-
gendum gratioſas porro cogitatio-
nes adhibebis. Interim Deus TE
ſervet, PATRONE GRATIO-
SISSIME, & conſiliis TVIS pro-
ſperos eventus, operibus felices
pro-

DEDICATIO.

progressus, nomini illustrissimo æternitatem, vitæ denique longævitatatem, læta cum sanitate conjunctam, faventissime largiatur. Brunsvigæ e Museo meo die 5. Augusti, Anno MDCCXXII.

Sisti.

PRAEFATIO.

Stimus TIBI hic, LECTOR
BENEVOLE, Catalogum
omnium ab avis atque atavis
memoratorum & quondam usitato-
rum olim potionum generum, quot-
quot nobis, veterum scripta sedulo
ruminantibus, reperire licuit; præ-
ter obsoleta autem & abolita, quæ
solo nomine tantum apud nos super-
sunt genera, hæc perbreves paginae
etiam recentiorum apud omnes fer-
me & singulas orbis nationes alimen-
ta potulenta liquida & cerevisias an-
te oculos TIBI ponunt & objiciunt.
Videre sic licet uno quasi intuitu,
paucisque his pagellis omnia potulen-
ta specificis suis & propriis nomini-
bus, quæ partim ab inventoribus v.
g. Breyhabna, partim a colore v. g.
(b) cere-

PRAEFATIO.

cerevisia ruffa, alba, nigra, Black; partim a consistentia v. g. Oebl, Menschenfett, cerevisia tenuis, partim ab animalibus brutis v. g. Guckuch, Mumia; partim a generositate v. g. Bieth den Kärl; partim ab ingredientibus primariis v. g. cerevisia Betulina, Borruginata, Hordeacea, Lupulata, Miliaris, Secalina, Siliginea, Granatum, Pomatium, Piratium; partim a loco natali & patria, v. g. Dorffteuffel, Zerbestana, Gardelegia; partim a fluminibus & aqua, v. g. Gosa; partim ab effectu, si nempe nimis justa dosi potantur, v. g. Mordt und Todtschlag, &c. indepta sunt. Quibusdam cerevisiis inhonesta satis & vilia imposuerunt nomina v. g. Wittenkiel, Lumpenbier &c. quibusdam vero satis nobiles

PRAEFATIO.

biles dederunt denominationes, sic prostant potus Domini, quem Knie-senack vocant, Israël, &c. Præter appellationes autem & cognomina, pauca de etymologia & viribus medicis aliisque qualitatibus addere placuit, licet verbis brevissimis, si vita autem suppetierit, Deusque vires concesserit, animus nobis est, paulo exactius & fusius omnes, quotquot adhuc in usu quotidiano sunt & bibuntur, cerevisias & potionum genera juxta ac species examinare & describere, quoad patriam nempe, locosque natales, etymologiam, qualitates physicas, ingredientia, frumentum, malthum, aquam, lupulum & ejus succedanea, feces & flores, durationem, virtutes medicas, usum tum salubrem, tum insalubrem & noxium,

PRAEFATIO.

*modum bibendi & dosin &c. Tu vero,
LECTOR BENEVOLE,
- - - - si quid rectius istis
Noveris, exprimes. Si non, his utere
mecum.*

*Vale reliquum ex voto, &, si neces-
se est, candide me mone. Gratus id
accipiam, &, si rectiora monstrave-
ris, Te sequar*

Brunsvigæ die
5. Aug. 1722.

AVTOR.

CATA.

CATALOGVS

EXHIBENS

APPELLATIONES ET DENOMINATIONES
OMNIVM POTVS GENERVM.

A.

BATII, est potus Bra-
lianorum ex Milio.

ACIDVLÆ, sunt aquæ
minerales saporis aci-
di e terra scaturientes,
quæ a multis per æsta-
tem nostris in regionibus, partim adre-
pentes morbos antevertendi, vulgo
præservandi corpus intentione a mor-
bis, partim sanitatis recuperandæ gra-
tia in morbis chronicis, partim etiam
ad gratiam tantum bibuntur.

A

ACVA,

ACVA, est potus in Regno Peru maximi usus ex oryza paratus.

AËL, est potus Anglorum ex frumento, & imprimis tritico sine lupulo, cujus loco interdum sal vel calcem vivam cerevisiæ suæ admiscent.

AIGLEVCOS, est mustum arte a fermentatione prohibitum, vulgo Stummer-Wein; sed potantium sanitati valde nocivum, dum fermentationem demum gravissimam in massa sanguinea efficere & ciere solet.

ALA, idem potus **AEL**, vocatur etiam **ALE**.

ALFOCA, potus est Arabibus usitatus, confectus ex frugibus.

ALFVCA, idem potus ac **Alfoca** Arabum.

ALICKLAVS sive **ALTE-CLAVSS**, est cerevisia Brandenburgensis, crassa ac bene

bene nutriens, sed quoniam stupidos, torpidos ac somniculosos reddit homines, dicitur *de* *alte* *Claus*, boni alias saporis.

AQVA SIMPLEX DVLCIS, protoplastorum nostrorum seu primorum in mundo mortalium fuit potus, qui etiam adhuc hodie variis in locis ob cerevisiæ vel vini defectum, vel ignorantiam, vel propter lubitum & consuetudinem, vel propter sanitatem, vel propter inopiam & paupertatem, vel leges, quæ alia potus genera in certis regionibus prohibent, a multis subjectis bibitur, & est sane potus sanitati maxime conducens.

AQVA FLUVIALIS, insuavis sane potus partim ob piscium domicilium, partim quia ex omnis generis profluentibus aquis, & pluviali, & nivali, & fontana,

& reliquis constat, fordibus plerumque inquinata.

AQVA HORDEACEA nihil aliud est, quam cerevisia tenuis & secundaria, quam vocant *Dünne Bier*.

AQVA MELLITA, potus fuit veterum ex aqua & melle.

AQVA MVLSA, vide Melicratum.

AQVA SACCHARATA, vide Hydrofaccharum.

AQVA VITÆ, est spiritus vini super aromata & aromatica v. g. Cinnamomum, Anisum, Cuminum &c. cohobatus & rectificatus.

ARACH, est potus Æthiopum acidiusculus ex Tamarindorum fructu.

ARACK, est spiritus vini Æthiopum ex Oryza destillatus.

ARACLE, est vinum Javenfium ex Oryza.

ARA-

ARAKA, dicitur Tartaris lac sublimatum, quod in conviviiis hospitibus suis honoratioribus, ut nos vinum, porrigunt.

B.

BALNEA, fuerunt vilis potus in Græcia & insuavis valde, ex frumenti parva parvaque quantitate, additis radicibus quibusdam herbisque, decoctus; hinc proverbium: *Es schmeckt als Badewasser.*

BENICKEN, est potus haud adeo ingratus in Lüneburgensium civitate.

BERIA, sic Germanorum cohors omnia ex frumento cum aqua parata & fermentata potionum genera communi vocabulo, suo Teutonico idiomate, vocat.

BIERA, idem ac Beria.

BIERE A BOVTEILLES, vide Bottelbier.

A 3

BIEHT.

BIETH DEN KÄRL seu **BITENKEERL**, est cerevisia Beitzenburgensis in Ducatu Mecklenburgico, generosa valde ac facile caput petens.

BIRA & BIRIA, idem ac Beria.

BLACK, est potus civitatis Colbergensis Pomeraniæ, forsan a colore obscuro ad nigredinem vergente Black, quod Germanis idem ac atramentum scriptorium denotat, sic appellatus.

BOCKHÄNGER, BOCKHINGER, est cerevisia Wollinensis, generosa, caput petens ac facile inebrians, crapulam plerumque post se relinquens.

BOTTELBIER, Batavis & Anglis maxime familiaris, vasis vitreis & lagenis sive urnis fictilibus includi solita, spumosa valde ac flatulenta; in ipsis his urceis non cessat fermentare, quamvis tunc demum, ubi aperitur,
men-

obturamentum, uno impetu tota
quantitas in spumam exundat &
ex vasis effluit; flatulentiam corrige-
re student, dum in coctione aromata
& aromatica addunt, vel saltim vasis
indunt; Gallis **BIERE A BOVTEILLES**
audit; Choleram ex continuo ejus usu
in viro quodam sexagenario Ducatus
hujus observavimus, qui cum morte
intra spatium duorum dierum vitam
commutavit. Vide de hac cerevisia
Georg. Ernest. Stahlii **Zymotechniam**
fundamentalem seu fermentationis
theoriam generalem, quæ Halæ Sa-
xonum Anno 1697. in lucem prodiit.
Cap. X. p. 74.

BOZA, est quædam potus species a-
pud Turcas ex Milio confecta.

BRACHA, est cerevisia vel potus Ru-
thenorum ex Milio.

BRAG-

BRAGGA, est potus feculentus ex Oryza, quem Tartari, Persiæ confines, teste Adamo Oleario, in frequenti usu habent.

BREYHANA, cerevisia Saxoniae inferioris alba, primum Hannoveræ a seruo cujusdam Hamburgensis Zythopeptæ, cui cognomen Cort vel rectius Conradus Breyhan, cocta; Historia de inventione sequentem in modum refertur: Ditissimum nempe quendam Hamburgensem mercatorem, Hannoveræ per tempus aliquod vixisse, qui vero ob corporis sui constitutionem vel consuetudinem etiam præter Hamburgi coctam nullam bibere potuit cerevisiam; cum vero magnis ea Hannoveram nunquam non afferri oportuerit sumtibus, consilium iniit, petere Hamburgo Zythopeptam

peptam quendam, quod etiam factum fuit, & Conradus Breyhan, patria sua Hamburgensi valedicta, Hannoveram adiit; ibique domo quadam cerevisiæ brassationi apta, quam bratiatorium vocant, reliquisque machinis ad hanc & instrumentis sibi comparatis, prima vice anno post natiuitatem Christi 1526. cerevisiam Hamburgensem Hannoveræ bibendam dedit, quæ sapore tamen, reliquisque qualitatibus, licet optimis, toto tamen coelo ab Hamburgensium potu distabat; cerevisia cum esset iucundissima, non desit inventor ulterius eam coquere, ita, ut tandem hoc potionis genus a primo inventore suum deinde adeptum sit nomen, & hodie adhuc in inferiori Saxonia in perpetuam ejus nominis memoriam &

B

glo-

gloriam Breyhana vocitetur. Postea
& aliæ urbes, uti sunt Brunsviga,
Quedelinburgum, Helmstetum,
Gvelpherbytum, Halberstadium &
plurimæ aliæ periculum fecerunt &
ad modum sæpius dicti Conradi Brey-
hani cerevisiam albam coqui cura-
runt, inter quas Halberstadiensis &
Gvelpherbytana reliquis omnibus
palmam præripiunt; sunt, qui dictum
hunc potum volunt a calore, quo et-
iam gallum coquere possint, quasi
Breu den Hahn, darin man einen Hah-
nen oder Huhn abbrühen könnte / sed no-
bis prior recitata etymologia magis
veritati consentanea videtur, cum sic
omnes cerevisiæ Breuhahnæ dici me-
reantur, omnes enim, dum coquun-
tur, tantum præ se ferunt æstum, ut
facillimo negotio gallum iis non de-
plu-

plumare solum, sed & coquere non nequeamus. Cerevisia est alias nutritiva, sanitati convenit & suavissimum rite cocta habet saporem; unde versus cujusdam lepidi Poëtæ, qui, (ex relatione aliorum habemus) in cella quadam cerevisiaria Hannoverana incisi lapidibus extarent, legi merentur, sunt autem subsequentes:

Grandia si summo fierent convivia,
coelo,

Breyhanam superis Juppiter ipse
daret.

Wenn in den Himmel solt ein grosses
Gastmahl werden /
So hohlte Jupiter den Breyhahn von
der Erden.

BRVM, est potus in India Orientali
ruber, ex Oryza paratus.

BRVSE PVSE, alii scribunt BVSE, co-
qui-

quitur Osnabrugi in Westphalia.

BRYTVM, sic Ahenæo, dicitur potus hordeaceus, a βρύω quod est scaturio, germina emitto.

BVFF, est potus Halæ Saxonum, quem insalubrem venditant.

BÜFFEL, est cerevisia Francofurtensis ad Oderam; dicitur Büffel, quoniam si plus iusta quantitate assumatur, caput afficit, quasi bos feriens & imprimis anteriorum capitis partem graviolem reddere solet.

BVSE, vide Bruse-Puse.

BVSKA, vocatur lingua Gothica cerevisia, secundum Olaum Magnum Histor. Septentrional. Lib. XIII. Cap. XXVI.

BVZA, est Tartarorum cerevisia, vel potus ex Milio.

CACA-

C.

CACABVLE five **KACKEBELLE**, brassatur in civitate maritima **Ecklenforda** Ducatus **Slesvici**.

CÆLIA, est Hispanorum ex frumento potus, qui veteribus **CÆLIA**, **CELIA** & **CERIA** audibat.

CAFFE, **COFFA** five **COFFEE**, potus fuit olim Arabum & Turcarum niger & subamarefcens ex granis vel feminibus arboris humilis Arabicæ, cum aqua vel lacte coctus, qui jam paucis abhinc annis, superiori seculo & ad nos in Occidentem ex Oriente migravit, ubi inpræfens forsan majori in usu est, quam apud ipsos Turcas Arabesque unquam fuit; saccharo huic potui majorem conciliare solemus jucunditatem.

CAFFE A LA SVLTANE, sic dicitur, quod non ad pauperum tabernas transfertur, sed potissimum & unice in aulis principum personarumque illustrium regni Turcici, Arabiæque felicis manet; paratur ex corticibus seu involucris, quibus pelliculas tenuissimas fabæformem nucleum, proxime investientes, furvas membranulas dictas, addunt; colore potus hic exacte refert cerevisiam Anglicanam. Qui plura de eo legere avert, evolvat Ephemerides Natur. Curiosor. Cent. VI. An. 1717. pag. 156. in appendice de novis & exoticis Thée & Coffée succedaneis.

CAHVE, est potus Turcarum, de quo lege Petri della Valle Itinerarium p. m. 40. forsan idem cum decocto fabarum Coffée.

CAM-

CAMMARVM APICII, fuit potionis genus, secundum dictum autorem, ex frumento.

CAMVM, hujus potus Ulpianus, celeberrimus quondam Jureconsultus, mentionem fecit; fuit potionis genus ex hordeo; secundum Mercuri-alem autem est potus ex variis rebus commistus, qui cibi potabilis formam retulerit; forsitan idem potus ac Cammarum antedictum.

CANA, est potus Æthiopum ex Milio.

CANARIEN-SECT, est vinum Canari-
rinorum sive Canariense dulce. Vide
Sect.

CAOU-IN, est Brasilianorum ex Mi-
lio Turcico, vulgo Maiz dicto, para-
tus potus.

CAS.

CASSINET, potus existit Floridanorum, ex multiplici florum, herbarum ac radicum succo paratus, colorem cerevisiæ præ se fert.

CELIA, potus Hispanorum ex tritico & aqua. Plinius Lib. XXII. Cap. ult. Flor. Lib. II. Cap. XVIII. Orosius Lib. V. Cap. VII. de Numantinis loquens ita de Celia scribit: Ultimo omnes duabus subito portis erupuerunt, larga prius portione usi, non vini, cujus ferax is locus non est, sed succo tritici per artem confecto, quem succum a calefaciendo Celiam vocant; suscitatur enim illa ignea vis germinis madefactæ frugis, ac deinde siccatur, & post in farinam redacta, molli succo admiscetur, quo fermento sapor austeritatis & calore ebrietatis adjicitur. Vide Cæliam.

CER-

CERBESTANA, vide Cerevisiam Cerbestanam.

CERBETTA & CEREBETTA, est refrigerans potio Syris Turcisque multo in usu.

CEREVISIA, vox apud Latinos recepta, est potionis genus ex frumenti vel Malthi succo cum aqua simplici dulci decoctum ac fermentatum, mediæ inter aquam & vinum naturæ; idem potus cum veterum Zytho; Germanis hoc nostro ævo omnium communissimus potus.

CEREVISIA ÆGYPTIA, nihil aliud fuit quam Zythus.

CEREVISIA ALBA, est potus Europæorum frumentaceus a colore sic dictus, vel ex solo tritico, vel ex tritico & hordeo simul sumtis, paratus ac coctus.

C

CERE.

CEREVISIA AMARA, vulgo **Kräuter-Bier** / est cerevisia cum Herbis amaris v.g. Absynthii, Cardui Benedicti, Chamædryos &c. radicibus v.g. Helenii, Angelicæ, Levistici, Pimpinellæ &c. feminibus v.g. Dauci Cretici &c. cocta, cujus magnus & multus usus in Saxonia superiori; ob virtutes medicinales, quas a dictis amaris ingredientibus adipiscitur, egregie ventriculum roborat, depravatam ac imminutam restituit appetentiam, viscera deobstruit &c.

CEREVISIA BATAVORVM, vide **JOPPEN-Bier**.

CEREVISIA BEIZENBURGENSIS, vide **Bieth den Kärl**.

CEREVISIA BETVLINA, cum succo Betulæ parata, gustus singularis est, egregii que usus in calculo.

CERE.

CEREVISIA BORRAGINATA, sic dicta ab ingrediente herba Borriginis, est potus Anglorum haud facile acefcens.

CEREVISIA BOXTEHV DENSIS, vide ICH WEIS NICHT WIE.

CEREVISIA BRANDENBVRGENSIS, vide ALICKLAUS five ALTE CLAVSS.

CEREVISIA BRITANNORVM, vide Korrow & Ale.

CEREVISIA BRVNNA vel RVFFA, VEL NIGRA, a colore sic dicta, est potus Europæorum frumentaceus ex Hordeo cum floribus lupuli coctus; aperiens est, urinam pellens ac balsamicus.

CEREVISIA BVDISSINENSIS, evolve KLOTZMILCH.

CEREVISIA CERVESTANA five ZERBESTANA, Hordeacea est brunna, saporis grati, hinc versus:

Zerbster Bier und Rheinischer Wein/
 Darbey wollen wir lustig seyn.
 ob gratissimum & aromaticum,
 quem præ se fert, saporem, per to-
 tam Europam non tantum, imo &
 in extremas Indias, & Occidentalem
 & Orientalem, vehitur, magnisque
 in delitiis habetur. Dom. Conrad. Phi-
 lip. Limmerus, Med. Doct. & Pro-
 fessor quondam publicus Lycei An-
 haltini eruditam de hoc Serveftano
 Nectareo potu dissertationem supe-
 riori seculo An. 1693. publici fecit ju-
 ris, quam Lector curiosus, qui plura
 de eo legere cupit, adire poterit.

CEREVISIA COLBERGENSIS, dicitur.
 Black a colore ad nigredinem ver-
 gente.

CEREVISIA CRASSA, est cerevisiamul-
 tarum virium, facile inebrians, cujus
 gene-

generis esse solent die Doppelt-Biere
it. cerevisia Brunsvicensis, Schiff-
Mumme dicta.

CEREVISIA CYRITZENSIS, vocatur
Mordt und Todtschlag.

CEREVISIA DANTISCANA, vide Jop-
penbier & Preufing.

CEREVISIA DERENBURGENSIS, vide
Störtenkeerl.

CEREVISIA DUPLEX, quæ multam
malthi copiam admisit, hinc omni-
um fortissima, facile inebrians, qua-
lis est Mumma Brunsvicensis du-
plex, die doppelte Mumme, Schiff-
Mumme.

CEREVISIA ECKLENFÖRDENSIS, coqui-
tur Ecklenfordæ in Ducatu Slesvicensi
& dicitur Kackebelle vel Cacabulle.

CEREVISIA ERFVRTENSIS, est saluber-
rima SCHLVNTZ dicta.

CEREVISIA FRANCOFVRT. AD ODERAM,
dicitur BÜFFEL, vide supra.

CEREVISIA GENTIS SCLAVONICÆ, vi-
de OLL.

CEREVISIA GLÜCKSTADIENSIS, vide
RAMENAH.

CEREVISIA GOSLARIENSIS, vulgo Go-
SE vel GOSA, est triticea alba saporis
dulcis vinosi Goslariensium, sic dicta
a flumine Gose, ex cuius aqua brassi-
catur; laxat alvum & medicamento-
sa est, quas qualitates a Gose, flumi-
ne antedicto Sylvæ Hercyniæ, multis
metallorum & mineralium ramentis
& particulis imprægnato accipit; cu-
riolum de hoc cerevisiæ genere ha-
bemus distichon:

Es ist zwar ein sehr gutes Bier die Gos-
larische Gose

Doch

Doch wenn man meint / sie sey im Bauch /
so ligt sie in der Hose.

De hac cerevisia notatu dignum esse
putamus, quod nullam admittat a-
quam, hac enim affusa, statim cor-
rumpitur, nulliusque est durationis;
calefacit alias & venticruli debilita-
tem egregie corrigit, nutritionem
optime adauget, nephriticis solatium,
nec asthmaticis nocet; Veneris incen-
dia auget & libidini faces accendit,
hinc ein gut Chestands Bier vocatur;
reliquum tota tota medicamentosa
est, uti pluribus videre licet in perbre-
vi illo schediasmate, quod de hoc po-
tu anno MDCCXVII. Goslarix lucem
aspexit, cui rubrica: Avifation von
dem bey der Käiserlichen Freyen
Reichs - Stadt Goslar gebraueten
Weitzenbier oder so genandten Go-
se,

se, deffelben Eigenschafften und wie damit umzugehen &c. in 8vo.

CEREVISIA GOTHICA, videat. Buska.

CEREVISIA GVSTROVIENSIS, vide KNI-
SENACK.

CEREVISIA HALLENSIS, dicitur Buff
& infalubris venditatur.

CEREVISIA HELMSTADIENSIS, vulgo
CLEPIT vel CLAPIT, est cerevisia alba,
de qua Henr. Meibomius in proso-
popœia cerevisiæ Gardelegiensis,
quam Joh. Henricus Meibomius com-
mentario suo de cerevisiis inseruit,
sequentes habet versus:

Noxius est tenuis labens in viscera
potus,

Corporis is vires, robur & omne

Clepit;

Hinc olidi ructus & flaccescencia

membra,

Tur-

Turgidus hinc hydrops, & luis omne genus.

Male quidem olim audivit dicta cerevisia, interim tamen hodie omnis nocumenti expers, salubris & haud raro optimæ Halberstadiensi Breyhanæ, uti eam sæpissime bibimus, multo anteponenda, vulgo audit HELMSTEDSCHER BREYHAHN, KLAPPITT, de quo scomma:

Garlia bibit homo, cætera animantia Klappit.

Ex literis cujusdam amici, nuperrime ad nos Helmstadio missis, intelligimus, Clapit non albam, sed brunnam Helmstadiensium esse cerevisiam, apponamus ejus epistolæ verba:

Sonsten habe neulich von einem gewissen gelehrten Mann hiesiges Orts gehöret / daß nicht hiesiger Breyhan / sondern

dern vielmehr das Braun- oder Bitter-
Bier Clapit genennet werde; er wolte
es mit diesen alten garstigen Bers/wel-
chen man davon hätte / beweisen:

Cruz tibi signat Clapit, Witkrantius
tibi dat Schietfack.

Das Kreuz wird ausgesteket als ein Zei-
chen des Braumbiers / ein weisser
Krank aber / wenn Breyhahn zubekom-
men ist / würde also der Helmsteter
Breyhan dadurch noch mehr prostitu-
iret werden; haftenus verba citatae e-
pistolæ. Putamus autem firmiter,
nomen, licet inhonestissimum ei da-
tum sit, cerevisiæ tamen bonæ nihil
demere, nec de virtutibus ejus aliquid
detrahere posse; cerevisia enim dicta
plurimo tempore, licet non omni,
(nam secundum vulgare Germanorū
proverbium: Backen und Brauen ist
nicht

nicht allzeit gleich/ gerâht nicht allemahl)
 optimi commatis est, & uti jam supra
 una vice innuimus, sæpissime famo-
 sissimæ Halberstadiensium Breyhanæ
 longe præferenda.

CEREVISIA HORDEACEA, est potus
 sive Biera Europæorum ex hordeo.

CEREVISIA JENENSIS, vide Clatsch.

CEREVISIA JENENSIS PAGANA, vulgo
 DORFFTEVFFEL, quia circa Jenam aru-
 sticis in pagis coquitur.

CEREVISIA KYRITZENSIS, vulgo
 MORDT VND TODTSCHLAG.

CEREVISIA LIMBACENSIS, vide O WIE.

CEREVISIA LIPSIENSIS, vocatur
 RASTRVM, de qua egregium egregii
 quondam philosophi ac poëtæ, Fri-
 derici Taubmanni, in studiosos aman-
 tes prostat distichon:

Non propter Rastrum, sed propter amabile rostrum
Virginis, ad Rastrum plebs studiosa
venit.

CEREVISIA LIVONICA, vide Lorche.

CEREVISIA LÜBECENSIS, vide Israël.

CEREVISIA LÜNEBURGENSIS, vide Benicken.

CEREVISIA LVPVLATA, ea dicitur, quæ ex maltho & lupuli salictarii floribus est cocta, vulgo cerevisia brunna, Braumbier / Bitterbier / Hopffenbier.

CEREVISIA MAGDEBURGENSIS, vide Filtz.

CEREVISIA MARPVRGENSIS, vide Juncker.

CEREVISIA MECKLENBURGENSIS, vide de Pipenstaël & Clune.

CEREVISIA MEDICATA seu MEDICAMENTOSA, quæ præter malthum & her-

herbas medicinales, radices, aromata & aromatica in coctione admisit; hinc virtute medicinali pollet & a morbis corpus humanum præservat; Germ. Kräuterbier.

CEREVISIA MILIARIS, veteribus PARABIA vocabatur.

CEREVISIA MÖLNENSIS, vide LAVCKE.

CEREVISIA NAVENSIS, est ZITZENILLE.

CEREVISIA NIGRA, a colore sic dicta, plerumque est hordeacea, vide cerevisiam brunnam.

CEREVISIA NONALIS, sic a Johanne Henr. Meibomio commentario de Cerevisiis, potibusque & ebriamini-bus extra vinum cap. XIV. vocatur, ea cerevisia, quæ fratribus in monasteriis sub horam nonam, qua sume-

bant merendam, dabatur. vide plura de hoc potu loco citato.

CEREVISIA NOVIOMAGENSIS, a tenuitate & mollitie vocatur MOLL; vide supra.

CEREVISIA OSNABRVGENSIS, vide BVSE vel BRVSE PVSE.

CEREVISIA PINGVIS, quæ olei consistentiam ferme præ se fert; vide cerevisiam crassam.

CEREVISIA PAGANA JENENSIS, Germ. Jenischer Dorff=teuffel / est hordeacea, quæ in pagis circa Academiam Jenensem a rusticis coquitur; variat valde pro diversitate pagorum, inter omnes excellit Ammersbaccensis.

CEREVISIA PROPHETARVM, ita dicitur, nescimus ex qua ratione, cerevisia tenuissima, quam vulgo Covent vel Dünne-bier appellamus.

CEREVISIA RATZENBURGENSIS, vinosi & grati saporis, vide Rammeldeus.

CEREVISIA REGIÆ LVTERÆ, vide Duckstein.

CEREVISIA ROSTOCHIENSIS, vide Oehl.

CEREVISIA RVFFA, a colore sic dicta, qui a colore vini rubri sæpius parum vel nihil distat.

CEREVISIA RVTHENORVM, paratur ex Milio; vide BRACHAM.

CEREVISIA SCHOENINGENSIS, Breyhanæ species est, vulgo audit WIT-TENKIEL.

CEREVISIA SCLAVONICA, vide OLL.

CEREVISIA SECALINA, colore subviridi est, & vinum Rhenanum æmularatur, grati saporis, ast urinam moratur & obstructions gignit, a frumento, ex quo paratur & coquitur, sic dicta.

CERE-

CEREVISIA SECUNDARIA, id est, secundæ coctionis, quæ tenuis est, paucarum virium & ab aqua haud multum distat, hinc quibusdam AQVA HORDEACEA audit. Germ. Speise-Bier/ Dünnebir/ Covent.

CEREVISIA SILIGINEA, parum distat a fecalina, sic dicta a Siligine, frumento nempe ex quo coquitur.

CEREVISIA SIMPLEX, Einfach-Bier / opponitur cerevisiæ duplici, dem Doppel-Biere/ sic prostat Mumia simplex & duplex, Einfache und Doppelte Mumme.

CEREVISIA STADENSIS, vide Kater.

CEREVISIA TENVIS, dicitur, quæ parum virium virtutumque habet.

CEREVISIA TRITICEA, quæ pro basi agnoscit malthum triticeum.

CEREVISIA VEPRIVM, dicebatur apud Baby-

Babylonios potus ex frugibus & lupulo veprium; vide Herm. von der Hardt libel. in Bacchum, vini & cerevisiæ Ægypti inventorem.

CEREVISIA WERNIGERODENSIS, vide LVMPENBIER.

CEREVISIA WETHINENSIS, vide Keuterling.

CEREVISIA WITEBERGENSIS, vide Guckuck.

CEREVISIA WOLLINENSIS, vide Bockhänger.

CEREVISIA WOLGASTIENSIS, vide Hoefing.

CEREVISIA URATISLAVIENSIS, vulgo Toller Wrangel & Schöps.

CEREVISIA ZERBESTANA, evolve Cerevisiam Cervestanam.

CERIA, fuit potus Hispanorum ex frumento; an idem fuerit cum Cælia

E

lege

lege Joh. Henric. Meibomium in
 Commentar. de Cerevisiis cap. VIII.

CERVESTANA, vide Cerevisiam Cer-
 vestanam.

CHAVSET, est potus Turcarum & i-
 dem cum Græcorum **PHVCA**.

CHERBET NENVPHAR, est potus Æ-
 gyptiorum & Arabum ex Cherbet,
 saccharo, aqua Nilotica aliisque.

CHIONOMELI, *χιόνομελι*, potus vete-
 rum Græcorum ex melle & nive.

CHOCOLATA, est potus incolis In-
 diæ Occidentalis olim & adhuc fami-
 liaris suavissimus, paratus ex confe-
 ctione quadam solida ejusdem cum
 potu nominis, & Atolla, aqua, lacte
 vel vino; egregie conducit sanitati,
 ventriculo frigido & debili, nutritio-
 ni, voluptatique; Europæis jam no-
 tissima & satis celebris potio, de qua
 lege

lege dissertationem nostram de Avel-
lana Mexicana.

CHOLOXYCRATVM, *χολοξύκρατον*, dicitur
potus ille felleus & acetosus, siti de-
lendæ ineptus, quem Judæi Christo
servatori in cruce, non ut vitam sta-
tim eriperent, sed protraherent, &
sic dolores augerent, dederunt.

CHOSAF, est potus Turcis familiaris
& usitatus, quem parant ex melle,
aceto cedrino & uvis passis.

CHOVSSET, forsan idem potus cum
Turcarum Chaulet.

CHVIA, est vinum album sive spiri-
tus vini Tartarorum ex lacte, vide
Paulum Venetum.

CICA, est potus in insula Mocha,
quæ est e regione Chili, Americæ
meridionalis parte, cujus conficien-
di modum rarissimum & delicatis-
simum

simum & nostris in terris plane incognitum annectere placet: Anus edentulæ Mayz suum gingivis comminuunt, & in aquam exspuunt, ubi a salivatione fermentari incipit, & tum in cupas infunditur & Cica nominatur; quo anus sunt magis vetulæ, eo potus melior habetur; hoc ad ebrietatem incolæ se invitant, saporis autem est boni & acidiusculi; profit incolis, fauces nostræ hunc potum non appetunt, nec salivam mihi movent.

CIDRE, sic vocant mustum pitorum, pomorum aliorumque fructuum mollium fermentatione clarificatum (Germ. Birn-Most/ ausgefelter Apffel oder Birnen Saft) Recens valde obscurum est & turbulentum, inveteratum autem vino bonæ notæ æqua-

æquatur. Copiose bibitur in Franconia, multisque aliis Germaniæ regionibus; Gallia, Helvetia, inprimis autem in Anglia, cujus incolæ hocce Cidre vel Sidre sæpissime vino præferunt.

CLATSCH, vel KLATSCH, est cerevisia Jenensis urbana, cui in pagis cœtam, Dorffteuffel vocatam, longe præferunt Musarum cultores, hanc civibus & plebi relinquunt.

CLEPIT, evolve cerevisiam Helmstadiensem.

CLVNE, hæc cerevisia in Ducatu Mecklenburgensi coquitur & bibitur.

COCONAR, est celebris Persarum liquor, qui a domesticis conficitur ex foliis Papaveris aqua simplici dulci per brevem moram ebullitis & coctis;

vel capitibus contufis infufione mace-
 ratis, admixtis aliis rebus pro cujus-
 que lubitu ad gratiam; hicce liquor
 a bibacibus per horarum intervalla
 affatim propinari folet; inebriat & de
 papavere vim habet narcoticam. Vi-
 de plura in Engelberti Kämpfferi A-
 moenitat. exotic. rerum Perficarum
 fascicul. III. p. 644.

COFFA vel COFFEE vide Caffè.

COLLATVM, qualis potus veterum
 fuerit, incertum; quo ad folum enim
 nomen tantum adhuc fupereft.

COLLETER, eft cerevifia, quæ Re-
 giomonti Prufforum coquitur, vide
 KOLLETER.

CONGNIDIVM, par eft ratio cum hoc
 ac cum veterum Collato.

CORMA, forfan idem potus cum
 Curmi Dioscoridis, cujus meminit

Po-

Posidonius, qui eum ex tritico parari annotavit.

COVENT, est cerevisia tenuissima, quæ parum vel sæpius nihil ab aqua communi differt; nomen ei a conventibus olim impositum esse putatur, utpote in quibus hoc potus genus primum usurpatum fuisse legimus.

CRABEL AN DEI WAND, infalubris, fortissimus tamen venditur potus, qui Eislebiæ coquitur, & ob crapulam, quam excitat, Krabel, alii scribunt & forsan rectius, Crabel an dei Wand, dicitur.

CUPENBIER, ita Berolini vocatur cerevisia brunna hordeacea optima, quæ tempore vernali, inprimis mense Martio coquitur, & in aliis locis Märtzenbier vocatur. Dicitur Cupen-
bier,

bier, a magnis Cupis vel vasis magnis ligneis, quibus asservatur; nota bonitatis characteristica est, quando præ pinguedine rebus, quibus affunditur, adhæret & gutta ejus siccata, splendorem relinquit, valde flatulentam eam esse deprehendimus.

CVRMEN, fuit potus veterum ex Hordeo, cujus mentionem fecit Dioscorides, quo utebatur vulgus infimæ notæ ac ordinis.

CVRMI, idem potus ac Curmen Dioscoridis.

CVRSIA, potus fuit olim Turcarum ex frumento.

D.

DAMEN COFFE, dicitur potus, decocto granorum Coffe, analogus, paratus ex amygdalis assatis & tostis cum aqua simplici dulci; est oleosus, suavis

vis nec ita amarus, ac potus vel decoctum fabarum Coffe. vide plura de modo eum conficiendi, usu & virtutibus in Johann. Jacobi Marxens Material-Kammer p. m. 93.

DEFRUTUM, fuit potus ex Musto, decocto & inspissato ad tertiam partem.

DIZYTHIUM, est, secundum Erasmus in Adagiis, cerevisia duplex vel Zythus duplex, quem nos hodie Doppel-Bier appellamus.

DOPPELBIER, vide cerevisiam duplicem & Dizythium.

DOPPELTE-MUMME, opponitur Mummiæ simplici, der einfachen oder schlechten Mumme, magnis prædita est virtutibus, syrupi ferme consistentiam præ se fert, generosa valde ac medicamentosa. vide Mumiam.

F

DORFF.

DORFFTEVFFEL, vocatur cerevisia hordeacea pagana, quæ in pagis circa Jenam in Thuringia a rusticis coquitur; variat valde pro diversitate pagorum, inter omnes excellit bonitate & generositate Ammersbaccensis, quæ mirum in modum a Musarum filiis colitur.

DRAGGA, est potus feculentus, ast cito caput petens & inebrians Tartarorum, Maris Caspici accolarum, e Milii vel Panici granis. vide plura de hoc apud Olearium Holfatum in Itinerario suo Persico.

DVCKSTEIN, est cerevisia Regiæ Luteræ triticea, alba, saporis grati & virtutis diureticæ. Nomen sine ullo dubio ei datum a saxo illo tophaceo, ex quo aqua Lutter dicta scaturit & per quod saxum cursum suum habet, quæ

quæ potui huic elementum liquidum communicat; vide Relationem nostram Historico-Physico-Medicam de Cerevisia Ducksteinia, quæ ante aliquot menses hoc anno 1722. Helmstadii publicam in lucem prodiit.

DVSCAB vel **DVSCABH**, sic Persarum audit Mustum generosum, ultra mellis vel syrapi consistentiam coctum; iis potum præbet suavissimum vino haud absimilem.

E.

EAU DE SETE, est species quædam spiritus vini vel aquæ vitæ Gallorum.

EINFACHE MVMME, vide Mumiam.

ENGLISCHE MVMME, nihil aliud est quam Mumia navalis; hoc cognomen inde adepta, quod olim copiosissime, cum Angli ne lupulum habebant nec ejus culturam recte callebant, in An-

gliaë regnum transportaretur; posteaquam autem Brunsviga lupulum, eo misit & communicavit, incolæ eum colere cœperunt, & nunc nostris his temporibus ipsimet delicatissimum nectar coquere eruditi, non amplius magna ejus quantitas eo transportatur & transfertur, retinet tamen hæctenus semel adeptum epitheton.

ERNDTENBIER, sic audit cerevisia illa brunna hordeacea & lupulo condita, mense plerumque Martio brasata, quæ ab æstivo messis tempore, quo bibitur, sic vocatur; quibusdam in locis etiam ubi per reliqua anni quadræ Breyhana coquitur, mensibus, quibus ardens Sirius regnat, brunna conficitur, quæ, ut supra diximus, Erndtenbier appellatur.

ERND-

ERNDTEN MVMME, vide Mumiam.

F.

FILTZ, est potus hordeaceus, qui in Ducatus Magdeburgensis primaria urbe, Parthenopoli dicta, coquitur.

FLOS sive FVCA, est potus in regno Malabarico ex Sura in vitreis vasis destillatus, quem promptius incendi ajunt incolæ, quam nostram aquam vitæ vel spiritum nostrum ardentem.

FLUVIALIS AQUA, potus est ingrati saporis &c. vide aquam fluvialem.

FOCA, est potionis quoddam genus Arabibus recentioribus commemoratum; quidam articulum al addunt & Alfocam, quam supra vide, nominant.

FULA, Regni Malabarici potus, qui & Flos dicitur; vide supra.

F 3

GAR.

G.

GARDELEGIA vel **GARLIA**, Germ. *Garlene* / ab urbe veteris Marchiæ Garleben dicta, ubi coquitur, sic nominata; paratur ex maltho hordeaceo, suavitate & salubritate se commendat, ventriculum debilem roborat, tanquam egregium stomachicum; carminat flatus & aphrodisiaca est; vide de hoc potu plura in Henr. Meibomii proſopopœia hujus cereviſiæ & Johan. Schmidii Encomiis Gardelegianis.

GEGLVETER WEIN, est vinum aromatibus & saccharo probe conditum atque coctum vase clauſo, jejuno ventriculo admodum gratum; inconfuetis stranguriam parit.

GEWÜRZTER WEIN, vide vinum suffocatum.

GLA.

GLACIALIS POTVS, fit, quando glacies in pocula æstuantium injicitur, Italis valde familiaris potus, omnium tamen nocentissimus, a cujus usu omnem sanitatis suæ & vitæ amicum amice dehortamur.

GOSA, est cerevisia alba triticea saporis dulcis vinosi &c. vide Cerevisiam Goslariensem.

GRANATVM, est potus vinosus ex malo Punico, Germ. GRANATENWEIN.

GVCKVCK, cerevisia est Wittenbergensis impura & flatulenta, caput tentans & graviter inebrians.

H.

HEL sive HELA, est potus Scotorum ex frumento.

HIPPOCRAS, vel VINVM HIPPOCRATICVM, est vinum multis aromatibus, in primis Cinnamomo, Cardamomo, Cubebis

bebis &c. imprægnatum; dicitur Hippocraticum, quia per manicam Hippocratis, quæ est sacculus laneus pyramidalis, in Hippocras Sacc / filtratur & percolatur; aromaticum est & medicamentosum, stomachicum in ventriculo frigido, tonicum & roborans, nervinum & carminativum. Ein gewürkter Wein.

HOESING, est cerevisia civitatis Wolgastiensis.

HUNDT, ita vocitant potum, qui Dasselii in Ducatu Brnnsuigio coquitur.

HYDROMEL sive MELICRATVM, quod Latinis AQVA MVLSA audit, MEDO & MEDVM, potus paratus ex aqua & melle, saporis dulcis, coloris aurantii, qui vetustate saporem vini acquirit; vide plura apud Plinium.

HYDRO.

HYDROMELUM, *ὕδρομελον*, potus veterum confectus ex aqua & succo pomorum.

HYDROSACCHARUM, fuit veterum potus ex aqua pura simplici, cui saccharum admiscebant, rectius **AQUA SACHARATA** dicitur; hodie adhuc **Æthiopibus** in multo usu, qui id aromatis v. g. Zinzibere, Cinnamomo & sic porro aromatizant; melicratum aliquatenus refert.

I.

ICH WEIS NICHT WIE, est potus curiosa appellatione, civitatis Boxtehude; forsam hac cerevisia poti præ crapula nesciunt, quomodo se habeant.

INFUSUM HERBÆ THEÆ, vide Théé.

INFUSUM RADICIS NISI, potus Sinenfium ex radice Nisi vel Ginseng cum aqua calida, qui ab iis in modum

G

Thée

Théæ bibitur; vires restituendi collapsas virtute pollet, laudatur ab iis, tanquam Panacæa. Radix est pretiosa dulcis, hinc potus apud nos, qui exterorum alias simiæ sumus, non a deo invaluit, vide plura in Excellentissimi Dom. Doct. & Professor. Helmst. Spiessii tractat. de Radice Nifi.

JOPPENBIER, ita a Batavis vocatur cerevisia Dantiscana, quæ est pinguis & crassa ad instar syrupi, nutrit quidem egregie, sed sitim ob crassitiem minime fallit, potius auget, medicamentosa alias est.

ISRAEL, est cerevisia triticea Lübecensis, grati saporis & boni nutrimenti; nimis larga dosi pota, intolerabilem excitat capitis dolorem, fanitatieque valde obest.

JUNCKER, nobili sic appellatione cerevisia,

revifia, quæ in Academia Marburgenfi coquitur, vocitatur, non adeo ingrati fcribitur effe faporis.

JURITHEUM veterum, qualis potus fuerit, in obscuro latet, folum nomen fuperftes eft; incertum quoque an ad vina an ad potiones ex frugibus referendus fit.

K.

KACKEBILLE five CACABULLE, coquitur in civitate Ecklenforda Ducatus Slefvici.

KAMNA, eft potus urbis Herfortenfis Angliæ.

KATER, eft cerevifia urbis Stadæ, in epifcopatu Bremenfi, cujus etymologia nos latet; an forfan ab animali illo quadrupede domestico, quod Cattum, Germ. einen Kater, vocamus, fic dicta?

KEUTERLING, est cerevisia Wethinensis hordeacea, saporis dulcis & grati, medicamentosa, obstructions enim viscerum aperit, calorem præternaturalem extinguit, calculum pellit & a podagra, domino morborum & morbo dominorum, præmunit; per anagramma hæc cerevisia fitit ein gut ferl. Plura videre licet in Ambrosii Stegmanni genauer Untersuchung des Keuterlings.

KIRSCHMUMME, vide Mumiam.

KIRSCHWEIN, VINUM CERASORVM, est vinum artificiale ex succo cerasorum nigrorum, saccharo & aromatis, in primis Caryophyllis aromaticis & Cinnamomo; dulcissimi gratissimique saporis, coloris elegantis rubicundi, ventriculum & cor roborat, & appetitum imminutum excitat;

KLATSCH,

KLATSCH, vide cerevisiam Jene-
sem.

KLOTZMILCH, potus sic dicitur in ci-
vitate Budissina Lusatiae.

KNISENACK, est cerevisia Gustrovi-
ensis & significat Slavonico idiomate
POTUM DOMINI, ein Herren Bier; tri-
ticea est, valde crassa & pinguis, faci-
le inebrians; vide G. D. Encomium
des Knisenacks.

KOITE, est potus civitatis Mona-
sterii in Westphalia.

KOLLETER, est cerevisia, quæ Re-
giomonti Prussorum in usum Convi-
ctorum academicorum coquitur, faci-
le inebrians.

KORROW, fuit cerevisia veterum
Britannorum, in Marchionatu Darbi,
quam his temporibus Ale baptiza-
runt; plura de hac videre licet apud
Cambdenum.

KOVENT, est potus Germanorum tenuissimus secundæ coctionis, parum ab aqua distat, Germ. Covent oder Speisebier vide cerevisiam secundariam.

KRABEL AN DEI WAND, est cerevisia, quæ Eislebiæ brassatur.

KRAUTERBIER, evolve cerevisiam amaram.

KUCKUCK, est cerevisia Wittenbergensis, vide Guckuck.

KUHSCHWANTZ, est cerevisia fatis inhonestæ denominationis, quæ in pago Delitsch Regni Bohemici brassatur.

ΚΥΚΕΩΝ, miscellanea potio, ita dicitur apud Poëtarum Græcorum principem, Homerum, **POTIO HEROVM**, forsam vinum generosum bonæ notæ, quod pro potione a Medico data usurpatum fuit; a *κυνάω*, misceo. **L.**

L.

LAC AMYGDALINVM, est parergon in vita, dicitur lac vaccinum cum amygdalis contusis & in petia ligatis coctum, saccharo edulcoratum & filtratum, suavissimi & delicatissimi saporis; egregium refrigerans, quod & decumbentibus a Medicis conceditur. vid. Theodori Zwingeri dissertat. de Amygdalorum fructu.

LAC ANIMALIVM, post aquam mortalibus in potus usum venit, suavissimus profecto & nectareus potus, qui moderate refrigerat, humectat & sanos egregie nutrit. Evolve, si placet, Joh. And. Fischeri program. lac optimum alimentum, optimumque juxta medicamentum. Erfordix 1719.

LAC CAMELORVM, Arabum & Sarcenorum potus quondam fuit.

LAC

LAC EQVARVM, Tartarorum & Scytharum potus, de quo & hodie adhuc pocula summo cum appetitu sumunt; Græcis hinc *ἵππομόλγοι* & Latinis equimulgi dicti sunt.

LAC HVMANVM, est potus albus dulcis in mammis mulierum secretus & nutritioni infantum recens natorum & exclusorum destinatus, de quo evolvendi sunt physiologi.

LAC MVLSVM, est potus paratus ex lacte cum melle, seu lac melle commixtum, vide Plinium.

LAC SAMBVCINVM, Holunder oder Zlieder=Milch / est lac cum floribus sambuci recentioribus coctum, deinde filtratum & percolatum, quod frigidum plerumque bibitur, haud ingrati saporis.

LAC SUBLIMATUM, ARAKA dictum, bibitur a Tartaris in conviviiis; vide Araka.

LACTATUM, fuit potus veterum ex lacte.

LACRYMA CHRISTI, dicitur vinum sua sponte ex uvis infra montem Vesuvium exstillans instar lacrymæ, coloris elegantis rubri, saporis grati & subacris. Germani hoc Italicum vinum vocant, NEAPOLITANISCHE Thränen; Historia refertur, quod nempe monachus quidam cum Regnum Neapolitanum salutasset, hoc vinum in quodam hospitio biberit & quæsierit: quale vinum? hospes respondit: quod Lacryma Christi foret; hoc inaudito: Monachus ejulans dixit: O chare Christe, O dulcissime Christe! cur non & in patria mea quoque lacrymasti?

maſti? vide plura in generoſiſſimi Dn. de Hochberg Georgic. curioſis.

LATEX EX NUCE COCO, eſt liquor dulcis, quem nuceſ, Cocos dictæ, nondum plane maturæ exhibent, grate refrigerantem.

LAUCKE, coquitur Mölnæ, civitatis, ob monumentum Eulenspiegelii ridiculi famoſiſſimæ, in Ducatu Laurenburgico.

LIMONADE, LIMONADA, eſt potus refrigerans, Gallis familiariſſimus, bibitur quoque apud nos Sirio ſplendente contra corporis incaleſcentiam; paratur ex tempore ex aqua, vino, ſaccharo, ſucco & corticibus malorum citreorum; multis ſtranguriam excitat & mictionem guttalem.

LORA, dicebatur Romanis VINUM OPERARIUM, quod ſcilicet operariis & ejus-

ejusmodi hominibus porrigebatur; conficiebatur, quando musto ex acinis expresso, super recrementa uvarum solida expressa, Germ. Hülsen/aqua fundebatur & macerabatur, vel etiam cum his scoriis coquebatur.

LORA PASSI, est Lora vino mixta, vide MORIOLAM.

LORCHE, cerevisia Livonica, quam saluberrimam prædicant scriptores.

LUMPENBIER, est cerevisia hordeacea brunna civitatis cujusdam sylvæ Hercyniæ, Wernigerodæ dictæ, quæ licet nomen indepta sit inhonestum, non adeo tamen ingrati saporis, nec insalubris est.

M.

MABBIA vel MABBY, est potus in insulis Caribæis ex radice Battata.

MACASSUS vel MACOSSUS, potus in
H 2 India

India Orientali ex oryza inebrians,
vid. Henric. Mundii opera medica.

MALTZGETRANCKE, sunt potus Europæorum, qui ex malto macerato & germinato parantur, Germani Bieras vocant.

MÄRTZENBIER, sic vocatur cerevisia brunna hordeacea & lupulata, quæ multis in locis mensibus vernalibus, inprimis autem Martio coquitur, quæque ob vires suas balsamicas plerumque per annum & ultra durare potest.

MALVASIR, est vinum dulce Malvaticum, sic dictum a pago Malvasia, circa quem vites, huncce nectareum liquorem fundentes, crescunt & ex quibus exprimitur.

MARACVM, fuit potus veterum ex una parte mellis & aquæ simplicis puræ dulcis duabus compositus. ME-

MEDE, est potus Saxonum, Lithuanorum, Moscovitarum & Borufforum vinofus ex aqua cum melle paratus.

MEDO five **MEDUM**, quasi **MELUM**, vide Hydromel; adhuc Septentrionalibus populis in magno usu, quidam addunt aromata, & hanc esse differentiam inter Medonem & Hydromel statuunt; vide Schwenckfeldium.

MELICRATUM, vide Hydromel.

MELICRATVM, quibusdam est mixtura mellis cum lacte, quam Plinius **LAC MVLSVM**, appellat.

MELLITA scilicet **AQVA MELLITA**, potus veterum ex aqua cum melle.

MENSCHENFETT, ita vocatur Jenæ certa quædam species cerevisiæ paganæ, des Dorffteuffels/ quæ a rusticis in pago Cospita praxatur & coquitur,

quæque a studiosis Salanæ academix mirum in modum laudatur; dicitur fect, quia ob frumenti copiam, quam rustici ad ejus confectionem adhibent, olei instar pinguis est, dulcissimi saporis gratissimique, bene nutrit & pingues facit.

MERACVM, vide *Maracum*.

METEGLIA vel METEGLARO, potus Anglorum, qui Cambriam incolunt ex melle; vide *Matth. Lobelium in Adversar. stirpium*.

METH, vide *Mede*.

MIGNOL, est potus ex succo cujusdam arboris suavissimus, & ut vinum, inebrians, in Regno Nigritarum in Africa.

MOLL, est cerevisia a tenuitate & mollitie sic dicta, saluberrima, haud difficile meatus urinæ transiens, urbis

bis cujusdam Geldriæ, quæ Novioma-
gum audit.

MOMME, vid. Mumiam.

Mordt und Todtschlag/ est cerevisia
Kyritzensis, ita dicta ob infalubrita-
tem aquarum, ex quibus coquitur,
quæ licet & parva assumatur dosi, ta-
men valde inebriat & ad gladios pro-
vocat. vid. Ludovici Frid. Jacobi differ-
tat. de Cerevisiæ bonitate pag. 14. Ri-
diculam de hoc potu quondam in aca-
demiis inaudivimus historiolum,
quam hoc loco hacque occasione per-
placet apponere: refertur nempe, Su-
perintendentem Kyritzensis urbis &
circumjacentis regionis amplam &
fatis diffusam habere inspectionem,
ita, ut per annos aliquot nunquam
non tantum una vice singulum pa-
gum visitare, singulamque inspectio-
nem

nem facere possit: Cum aliquando ad ministrum quendam verbi divini suæ inspectionis, qui vitream plus, quam chartaceam & literariam in delitiis habebat bibliothecam, veniret, pro more antiquo visitationem ecclesiæ rerumque sacrarum apud eundem pastorem paganum instituturus, quæsit ex eo, quibus tempus intra id spatium, quo non eum visitare licuisset, consumfisset rebus; is longe secum pensitans, cogitationibusque suis audientiam largam permittens, respondit, se quærere velle suum manuscriptum & ostendere; quæsit quidem per horam unam atque alteram in omnibus domus suæ angulis, sed frustra, absque ullo manuscripto rediens, responsam dedit, quod forsan liberi sui id amisissent? Inspector autem

autem hoc non contentus, pergit: tu tamen vel memoria adhuc tenebis conceptum, quem saltim paucis brevissimisque verbis recitare jubeo. Minister verbi divini tandem refert, se sibi proposuisse vulgo sic dictum: Pater noster &c. amplificare: Inspector, hoc inaudito, addit: malefanus es homo! nostine, te nihil verbo divino demere & te nihil addere debere; tamen, quicquid sit, dic saltim, qua ratione, quove modo id præstare volueris? statim se colligit minister & respondens dicit: Reverendissime Domine Inspector! mens mea fuit sic dictum Pater noster &c. hoc modo & his verbis augere: Pater noster, qui es in cœlis &c. da nobis panem quotidianum & quotidie desuper præter hunc aliquot mensuras, zwey Stüb-

gen/ cerevisiæ optimæ notæ, quam Mordt und Zedtschlag vocitamus, homo enim non pane tantum, sed & potu vivere potest: hancce maledictam malefici ministri inaudiens amplificationem, derepente Inspector Pater noster &c. interrupit, inquires: abi ad patibulum cum tua infana doctrina! & extemplo eum removit a suo officio; sunt relata, quæ referimus, & pro vera, licet esse possit, historia, eam non venditamus.

MORIOLA, sic vocatur veteribus, teste Varrone, PASSI LORA, vino addito.

MOST, vide Mustum.

MULSA, vel MULSUM Plinii & Latinorum, vinum est melle mixtum, & una plane eademque res cum Oenomeli Dioscoridis & Græcorum; hic potus facile in bilem vertitur, vide plura

plura apud Placotomum de tuenda valetudine pag. 66. usque 69. it. ejusdem dissertationem xxx.

MUMIA, MUMMA & Mum, est potus Hordeaceus Brunsvicensium spirituosus est stomachicus; caput gravans, ast adeo durabilis cerevisia, ut sic dictum Æquatorem superet ac vetura navali in ipsam Indiam Occidentalem & Orientalem incorrupta transferatur; quidam Mummæ coqui Cardamomum, Helenium, aliaque aromatica & aromata addunt; est alias egregium stomachicum, confortans, roborans & aphrodisiacum. De Origine vocis Mummæ risu dignam deprehendimus historiolum in cujusdam anonymi libro, cui titulus: Biere-logia, quam hic loci addere verbotenus placet: *Von der Braunschweigischen*

edlen und wohlschmeckenden Mume und deren Eigenschafften etwas kürtzlich zuschreiben, wodurch dieses berühmte Geträncke seinen Nahmen bekommen, als ist zuwissen, daß unter den Braunschweigischen Brauern deßwegen ein grosser Streit gewesen, wie sie ihr gebrautes Bier mit einen würdigen Nahmen nennen wolten, weil solches vor andern Bieren einen sonderlichen Vorzug und lieblichen Geschmack, wie auch eine würckende Krafft hätte, haben derowegen einen gewissen Tag bestimmet, an welchen sie alle in einen Brauhause zusammen kommen, und dem Kinde einem rechten Nahmen geben wolten, und wie es der nennen würde, so zu letzt käme, darbey solte es bleiben; Wie nun bey ihrer Versammlung gleich der Hirte
das

das Vieh ausgetrieben, ist der Bulle oder Ledermacher, als der letzte in das Brauhauss gelauffen kommen, und hat nach seiner natürlichen Gewohnheit gebrüllet wie ein Ochse, und diese Stimme von sich gegeben Mum, Mum, Mum! mit welchen Nahmen die Brauer haben müssen zufrieden seyn, weil sie ihren festen Schluß nicht umstossen kúnten, denn es solte bey des letzten Ausspruche bleiben &c. pag. 4, 5, 6. &c. Etymologia hæc quidem plurimis approbatur, credimus autem potius hanc nobilitate & generositate plurimas alias superantem cerevifias dictam a primo inventore & brasiatore Brunsvicensi, cui cognomen Mumme fuit, cum & adhuc Brunsvigæ totæ hocce nomine gaudentes familiæ floreant; forsan

etiam a durabilitate sua perenni no-
 mena Mumiis veterum Ægyptiorum
 accepit; sunt autem nostræ cogitatio-
 nes, quas nemini obtrudere volumus.
 Diversæ ejns venduntur species &
 quidem primo MUMMIA SIMPLEX, *Ein-
 fache oder schlechte Mumme* / non tan-
 tas habens vires, quam DUPLEX, *die
 doppelte Mumme* / quæ magnis prædi-
 ta virtutibus, syrupi ferme consisten-
 tiam præ se fert, & est tota medica-
 mentosa; a multis tempore matutino
 unum alterumque vitrum hoc Nectare
 plenum loco infusi Herbæ Théæ
 Chinenfis vel decocti granorum Cof-
 fe bibitur; a multis quoque tempore
 vernali cum floribus Acaciæ Germ.
 infunditur & per aliquot dies subse-
 quentes omni mane ad instar curæ
 vernalis usurpatnr. Secundo *Gründ-*

ten

ten Mumme/ quæ mense Martio co-
quitur, viribus Mumiam vulgarem
simplicem superat; bibitur a mense
Aprili per æstatem, colorem habet
elegantissimum. Tertio sequitur, sic
dicta a navibus, Schiff=Mumme/ quia
ob durabilitatem suam navibus impo-
sita alterum mundum, quem Indiam
Occidentalem vocamus, incorrupta
salutat. Quarto die Englische Mum-
me/ quam vide supra. Quinto die
Kirsch=Mumme/ quæ vero non ad cu-
jusvis est palatum, multis enim valde
nauseosa, & nihil aliud est, quam
Mumia vulgaris, in qua cerafa contu-
sa & confracta macerata sunt. Rati-
onem, ob quam cerevisia Brunopoli-
tana nullibi locorum coqui possit nisi
Brunsvigæ, vide in viri summe vene-
rabilis atque magnifici Domini Abba-
tis

tis Joh. And. Schmidii, dissertatione de cerevisia, quæ in fasciculo miscellaneorum physicorum secunda est. pag. 23. §. XIV.

MUMIA WISMARIENSIS; ita quoque Wismarienses in Ducatu Mecklenburgico, ad modum Brunsvicensium cerevisiam suam bonæ notæ Mumiam baptizarunt.

MURRHINA, quid sit, non satis constat, vide Plautum.

MUSTUM, succus sive potus dulcis expressus ex uvis, qui continet partes fermentationis facile capaces, hinc flatu, ventris tormina & ructus excitare, obstructions viscerum efficere, urinæque suppressionem inducere solet; fermentatione autem clarescit, & in vinum abit, quod musto longe anteponendum censemus. Nunquam
caput

caput petit vel crapulam suscitatur; vid. Domini de Rohr Bibliothecam Oeconomicam pag. 181.

MUSTUM PIRORUM, est suavissimus potus ex piris expressus, fermentatione facta abit in potum vini æmulum.

MUSTUM POMORUM, est liquor, qui ex pomis exprimitur, fermentatione absoluta in potum abit vinosum.

N.

NEAPOLITANISCHE THRÄNEN, sunt vinum Italum &c. vide LACRIMAM CHRISTI.

NECTAR CÆLESTE Poetarum, forsitan nihil aliud fuit, quam vinum optimæ notæ.

NECTAR EX SACCHARO, est potus veterum ex saccharo aqua soluto.

NIVALIS POTUS, fit vel ex nivis lactice soluto, vel, Sirio ardente, glacies

K

&

& nix in pocula æstuantium injiciuntur, de cujus tamen potus usu neminem non amice dehortamur.

O.

OEL, OELA & OLIA, est potus Danorum ex frumento. vide plura in Thom. Bartholini lib. de Medicina Danorum dissertat. vii. de potu Danorum.

OENOMELI Dioscoridis & Græcorum, est vinum melle mixtum, vel mustum melle mixtum, una eademque res cum Mulso plinii & Latinorum. vide Mulsum.

ÖHL, ita vocitant potum Academiae Rostochiensis.

ΟΙΝΟΣ ΕΚ ΚΡΙΘΗΣ, VINUM EX HORDEO, ita veteribus cerevisia audiebat, vide VINUM HODEACEVM.

OLL, est cerevisia genti Sclavonicae in magno usu.

OMPHA-

OMPHACOMELI, fuit potus veterum e succo uvæ immaturæ & melle confectus, olim in frequenti & multo usu, qui jam abolitus.

OWIE, est potus civitatis Limbachensis.

ΟΞΥΚΡΑΤΟΝ, ita Græcis dicebatur potus ex aceto & aqua refrigerans, & idem fuit cum posca Latinorum.

OXYMEL fuit Græcis acetum melle mixtum.

P.

PALOPVNTZ vel **PALOPVNZIA**, est potus nauticus generosus ex succo Limonum sylvestrium, spiritu vini, saccharo & aqua vel simplici vel rosacea, vel alia destillata paratus, vulgo **PUNCH** & **PUNCQ**. Indi, loco spiritus vini, suam Uraquam substituunt.

PAPENKOVENT, est jucundissima cerevisia

revifia hordeacea, quam Brunopoli Canonici coquere folent; narratur hic potus, non poffe vendi, ftatim enim, fi Canonici menfuram de ea venderent & pecuniam fumerent, acefcere. Sed qualis nexus inter caufam & effectum?

PARABIA poeonum, fuit potus ex Milio & Conyza; (eft herba flore regulari composito gaudens flosculis regularibus conftans, in campeftribus, apricis, afperis, ut & in vineis frequens, floret menfibus Junio & Julio; eft Baccharis Joh. Bauhini, Germani Beruff-Kraut oder Dürre-Wurk vocant. vid. Henr. Bernh. Ruppilii Floram Jenenfem pag. 182. & D. Simon. Pauli Quadripartitum Botanicum pag. 303.)

PASSUM, fuit potus delicatiffimus
vete-

veterum ex uvis sole ficcatis, donec paulo amplius dimidium pondus superesset, expressum.

PASSI LORA, est Lora vino mixta, respice Moriolam.

PERANAU vel PERANAW, est potus genus in India Occidentali ex pane Cassava, aqua fontana macerato & digesto, paratum, usu & sapore cerevisiæ hordeaceæ fere simile.

Du PERE, fuit apud Normannos potus ex piris. vide Cidre.

PERSICO, nihil aliud est, quam Rosolio di persico vel aqua vitæ super contusos nucleos malorum persicorum cohobata & destillata.

PHILTRUM, ἀπό τῆς φιλείης, sive POCVLVM AMATORIVM, dicitur potiuncula, quæ amorem inter dissentientes conciliare debet, de qua poeta:

K 3

phil-

Phitra nocent animis, vimque furoris habent.

optimum philtrum est: si vis amari, amabilis esto.

PHUCA, ΦΥΚᾶ, ΦΟΥΚΑΔΙΟΝ, est potionis quoddam genus, Græcis recentioribus commemoratum; coquebatur ex frumento & ad Zythorum genera referri potuit; modus phucam parandi etiam hodie adhuc, secundum scriptores de rebus Turcicis, apud Turcas sub nomine POSSET, CHOVSSET & CHAVSET superest.

ΦΥΣΚΑ, vide poscam.

PIPENSTÆL, est potus quidam in Ducatu Mecklenburgico.

PIRIA, est succus ex pirorum fructu expressus; vide Cidre.

PIRATIVM, fuit potus veterum vinosus

nosus ex piris eodem modo ac *Pomatium* paratus.

Piwo, est potus frumentaceus *Polonis* usitatus.

POCVLVM AMATORIVM, respice *philtrum*.

POMATA, idem quod vinum *pomarium*.

POMATIVM, fuit potus mollis & liquidus, vinosus, qui ex fructu pomorum hortensium & sylvestrium in aqua macerato simplici, & quasi in putredinem soluto, confectus erat; alii ex succo pomorum expresso parabant, hoc modo & adhuc hodie paratur, & mustum pomorum dicitur, quod abit in liquorem vinosum; vide *Mustum pomorum*.

PONTAC, dicitur vinum quoddam Gallicum, ab Anglis valde expetitur,
sto.

stomachicum & egregium tonicum;
Gallis VIN DE PONTAC.

POSCA, PVSCA vel $\phi\acute{\upsilon}\sigma\kappa\alpha$ veterum,
nihil aliud fuit, quam quod $\acute{o}\xi\acute{\upsilon}\mu\epsilon\rho\alpha\tau\omicron\nu$
Græci dixerunt.

POSCA LATINORVM, vid. $\acute{o}\xi\acute{\upsilon}\mu\epsilon\rho\alpha\tau\omicron\nu$ Græcorum.

POSSET, est potus apud Turcas usitatus, qui veteribus Græcis *Phuca* audivit; respice *Phucam*.

POT, est liquor potulentus Brasiliensium, ex radicibus *Mandyuccæ*, quo supra modum delectantur; præparatio ejusdem eadem fere cum *Cica* incolarum in insula *Mocha* Americæ meridionalis, quam supra dedimus; radices enim dictæ vetulis edentulis comminuendæ traduntur, quæ eas in ore gingiva comminutas & emollitas exspuunt, ubi tunc saliva fermenti
vel

vel florum cerevisiæ vices habet & liquorum jucundum incolis, nauseatori valde molestum, præbet & porrigit.

POTTACK, est potus Curlandorum, qui ab incolis vocabulo inquilino sic vocatur.

POTUS ÆGYPTIORUM, vide ZYTHUM.

POTUS ÆTHIOPUM, paratur ex Tamarindis & dicitur ARACH.

POTUS ANGLORUM, vide ALAM.

POTUS ARABUM dicitur ALFOCA vel ALFUCA.

POTUS BABYLONIORUM, respice CERVISIAM VEPRIUM.

POTUS BORUSSORUM, vide MEDE.

POTUS BRASILIANORUM, paratur ex Milio & dicitur ABATII.

POTUS CURLANDORUM, est POTTACK.

POTUS DANORUM, vide **OELAM** & **OELIAM**.

POTUS DOMINI, est **KNIESENACK**.

POTUS FLORIDANORVM, paratur ex succis florum, herbarum & radicum & dicitur **CASSINET**.

POTUS GENTIS SCLAVONICÆ, dicitur **OLL**.

POTUS GLACIALIS vel **GLACIATVS**, a glacie sic dictus; vide glaciale potum.

POTUS GRÆCORUM, videatur **PHUCA**.

POTVS HORDEACEVS, est cerevisia ex hordeo, quam vide infra.

POTVS HISPANORVM, vide **CERIAM**.

POTVS HEBRÆORVM, dicitur **SCHECAR**, & omnes potiones Hebræorum, quæ extra vinum sumebant, notat.

POTVS JAPONENSIVM, paratur ex oryza, vide **SACCHE**.

POTVS INDIAE ORIENTALIS, coquitur ex oryza cum aqua, & vocatur BRVM.

POTVS INDIAE OCCIDENTALIS, paratur ex pane Cassava aqua fontana macerato & dicitur PERANAV.

POTVS INSULARVM CARIBÆARVM, est aqua cum Radice Battata cocta; vide MABBVS.

POTVS INSVLÆ MOCHÆ, paratur ex Milio Turcio, quod Maiz vocant, vide plura sub rubrica CICÆ.

POTVS JUNIPERINVS, est decoctum ex baccis Juniperi medicamentosum, ex quo Lappæ pocula sua sumere solent.

POTVS LAPPARVM, est decoctum ex baccis Juniperinis, quod calidum ab iis, ut a Sinensibus decoctum & infusum herbæ Théæ, bibitur; virtutis est diureticæ & balsamicæ.

POTVS LITHVANORVM, vide Mede.

POTVS MOSCOVITARVM, est vinosus ex aqua cum melle paratus, vide Mede.

POTVS NIVALIS, fit ex nivis latice soluto &c. vid. nivalem potum.

POTVS NORMANNORVM, paratur ex succo pirorum & vocatur DU PERE.

POTVS NAVTICVS, est vinosus & fortis, valde inebrians &c. vid. PUNCH.

POTUS PECQUIN URBIS, dicitur SAMPSU vel SAMZOU.

POTVS PERSARVM, coquitur ex foliis & capitibus papaveris &c. vide COCONAR.

POTVS POEONUM, ex Milio & herba conyzæ, vide PARABIAM.

POTVS POLONORVM, paratur ex frumentis & dicitur PIWO.

POTVS POPVLORVM SEPTENTRIONALIVM sunt Beria, vinum, Mede &c. PO-

POTVS PROTOPLASTORVM, fuit simplex pura ac dulcis aqua.

POTVS RADICIS NISI, videatur infusum Radicis Nisi.

POTVS REGNI MALABARICI, respice FVLAM, TVACAM & SVRAM.

POTVS REGNI NIGRITARVM, est succus arboris ejusdam suavissimus &c. vide MIGNOL.

POTVS REGNI PERV, paratur ex oryza & dicitur ACUA.

POTVS RVTHENORVM, paratus ex Milio, BRACHA vocatur.

POTVS SCOTORVM, frumentaceus est, HEL & HELA dictus.

POTVS SCYTHARVM, est sanguis equorum.

POTVS SEROTINVS, Germ. einSchlaff-
Trund/ a tempore sic dictus, quia vespere ad invitandum somnum sumi-

tur, sed sæpius propellit potius, quam invitat somnum.

POTVS SINENSIVM, vide *SAMZOV & SAMPSCHV*.

POTVS SYRORVM, vide *CERBETTAM*.

POTVS TARTARORVM, vide *ARAKAN, BRAGGAM, BVZAM, CHVIAM &c.*

POTVS TVRCARVM, vide *CHAVSET, CVRSIAM, SCERBET &c.*

PREVSING, est cerevisia Dantiscana, quam alias Joppenbier nominant quam evolve. Omnes reliquas totius Europæ viribus & consistentia, syrupo analoga, superare scribitur.

PSEVDOTHEA, vocatur infusum aquæ calidæ Europæorum cum foliis Veronicæ, Betonice, Teucris veri (vid. Acta Berolinensia Medica Tom. I.) Salviæ, Chamæpytidis & multis aliis herbis, foliis, radicibus ac seminibus

nibus sub Europæorum climate natis &c. paratum, non minoris efficaciam & virtutis, imo sæpissime exoticæ Chinenfium Théæ multo anteferendum.

PUNCQ, *PUNCH*, *PUNTSCH*, est potus gentis nauticæ fortis & vinofus, multarum virium, magnæ efficaciam, valde inebrians, paratus ex spiritu vini, aqua, faccharo & mali citrei succo, vid. Palopuntz.

PUSCA, vide *poscam*.

R.

RACK, idem quod *Arack*.

RAMENACH, est potus civitatis Glückftadienfis in Ducatu Holfatico, cum enim, Regis cujusdam Daniæ juffu, incolæ dictæ urbis aliquando Hamburgenfem coquerent cerevifiam, & Regi fuo humillime ad delib-

ban-

bandum offerrent, gustavit Rex dicens: Es rahmet ihm was nach, unde hæc cerevisia appellationem impetavit, quod in hunc usque diem Rame-nach vocitetur.

RAMMELDEVS vel **ROMMELDEIS**, est cerevisia Ratzeburgensis, saporis vinosi ac grati, ebrietatem facile, quam quibusdam in locis einen Kummel/er hat sich einen Kummel getruncken/ unde cerevisia forsan hæc dicta, vocant, conciliat.

RASTRVM, vide cerevisiam Lipsiensem.

RATAFIA, est nihil aliud, quam species quædam aquæ vitæ, quæ superiori in Saxonia haud infrequenter bibitur.

REUTERLING, eadem est cerevisia ac Keuterling, quam vide supra.

ROM-

ROMMELDEIS, vide Rammeldeus.

Ros, raro bibitur, est potus alias tenuis & purus.

Ros SOLIS, est quædam aquæ vitæ species.

ROSOLIODI PERSICO, nihil aliud est, quam spiritus vini super contusos Persicorum nucleos cohobatus & destillatus, vulgo spiritus nucleorum Persicorum.

RUM, est potus saccharatus, nempe aqua, in qua sacchari certa portio soluta est; vel est etiam spiritus vini ex sacchari recrementis vel saccharo vilissimi pretii destillatus; copiose paratur in India, ubi saccharum ex cannis sacchariferis exprimitur & excoquitur; nautæ tempestatum reliquorumque periculorum metum, marisque tædium, indigenæ autem suas curas,

M

cala-

calamitatesque hocce spiritu depelle-
re optime sciunt; Germanis audit pri-
or potio, Zucker-Wasser/ & posterior,
Zucker-Brantwein. vid. plura dans l' Hi-
stoire naturelle du Cacao & du Sucre.

RVMMELEVS, vide Rammeldeus.

S.

SABAJA & SABAJUM, potus fuit Il-
lyricorum ex frumento.

SACCHE, Japonibus & Sinenfibus
est potus ex Oryza confectus, nuncu-
patus Sacche, quo vini loco in men-
fis utuntur.

SÄHL DEN KEERL, est potus regio-
nis Hadeliaë (des Landes Hadeln) quæ
ad Ducatum pertinet Lauenburgi-
cum.

SAMPSÙ vel SAMPSCHÙ, ita ex relati-
one cujusdam amici, qui per decem
annos, & quod adhuc excurrit, in Si-
nen-

nensium Regni splendidissimi urbe
 primaria, Pecquin, cum uxore sua ha-
 bitavit, vocatur potus incolarum ex
 Oryza ab edentulis mulierculis gingi-
 va triturota & confracra, in ollam ca-
 pacem exspura, & sic Zymofin ade-
 pta. Extra hunc potum communif-
 fime ab incolis aqua dulcis bibitur; e-
 volve quoque Neuhofium in feiner
 Gefandfchaft der Oſt-Indifchen Gefell-
 fchaft in den vereinigten Niederlande
 p. m. 52.

SAMZOU, idem quod sampfu.

SANGUIS EQUORUM, hunc ſcythæ
 ſubinde bibere dicuntur.

SAPA, potus ex Muſto ad mediam
 partem decocto & inſpiſſato, dulcif-
 ſimi ſaporis.

SCERBET, SORBET, & SORBETUM,
 eſt potus jucundiffimus Turcis &

M 2

Ægyp-

Ægyptis æstivo tempore valde familiaris, paratus ex saccharo, succo limonum, Moscho, Ambra & aqua Rosarum, vel interdum etiam tantum aqua simplici, quem post Caffée potus usum in conviviiis suis hospitibus porrigere consuevère.

SCHECAR, fuerunt potiones Hebræorum, quæ extra vinum sumebantur. Sunt qui putant Schekar veteris testamenti fuisse saccharum recentiorum, ex quo Judæi eruditi fuissent parare potum inebriantem hilaresque animos hominum reddentem, vide plura apud M. Joh. Mathesium in postillis montanis (Berg-Postille) sive Sarepta, fol. x. qui liber anno 1578. Norimbergæ in folio publici juris factus, & sunt in primis etymologiæ in eo notabiles.

SCHEPS, est cerevisia triticea Ura-
tislaviensis, generosa, ast turbida, val-
de tamen corpus nutriens; mirum in
modum laudatur, quæ propter excel-
lentem virtutem in senibus tanquam
confortans exhibetur, imo instar me-
dicamenti confortantis assumitur.

Scheps caput ascendit, neque scalis
indiget ullis,

Sessitat in stirnis, mirabilis intus in
hircis,

O Scheps, Scheps, te libenter bibit
omnis plebs.

SCHIEFFMUMME, vide Mumiam.

SCHIETSACK, vide Clapit.

SCHLAFFTRUNCK, vide potum fero-
tinum.

SCHLUNTZ, potus haud adeo ingra-
tus lupulo conditus brunnus & hor-
deaceus, coquitur in Thuringiæ Me-

tropoli, Erfurto dicta; saluberrimus deprædicatur a Jul. Bernh. von Rohr in seiner compendieusen Haushaltungsbibliothek pag. 193.

SCHÖPS, vide scheps.

SCHÜTTEKAPPE, est cerevisia hordeacea, quæ in Cœnobio Rittershusano prope Brunsvigam coquitur, cujus nominis etymon nos latet; ob salubritatem, saporisque jucunditatem maxime se commendat.

SEBANSCON, est vinum Æthiopicum ex fructibus.

SECCO, est vinum Hispanicum dulce & generosum.

SECT est vinum quoddam album generosum dulce Hispanicum, sic dictum, quod in utribus seu faccis in Hispania circumvehatur; Hispani Secco vocitant. Optimum quod ex insulis

fulis Canariensibus, VINUM CANARINORVM vel CANARIENSE, Germ. CANARIEN SECT, apportatur.

SICERA, fuit potus Hebræorum inebrians, paratus vel ex frumento, vel pomorum pirorumque succo & in sacro bibliorum codice nunquam non vino opponitur; qui hunc Judæorum potum conficiebant, Siceratores appellabantur. Sicera & *Σίκερα*, vocabulum origine Hebræum, a radice *שכר*, Schochar, ebrius fuit, quam vocem Græci interpretes *Σίκερα* reddiderunt, hinc Galli potionem illam ex pomis, quam conficere solent, SIDRE vocare amant. In genere denotat Sicera quemlibet potum inebriantem, five fit potus confectus ex polenta, five ex succo fructuum. Videantur plura de hoc Judaico potu apud autores de An-

tiquitatibus Judæorum v.g. apud Scultetum in Exercit. Evang. lib. I. cap. XVI. Leighium in Criticis sacris pag. 540. sub voce *Σίκερα*; Ravanellum in Lexic. Concordant. seu Bibliotheca sacra. Joh. Michaëli. Dilherrum disput. philolog. pag. 9. &c. Rabbi Aben Efra scribit, Siceram esse potum ex melle & Dactylorum pulpa, quo cum vero reliqui non consentiunt scriptores.

SIDRE, est potio Gallorum ex pomis confecta, cujus vocis origo haud dubie videtur ex Hellade, nempe ex *Σίκερα*, quæ potum Judæorum inebriantem extra vinum denotat, orta. vide Siceram & Cidre.

SORBET vel SORBETVM, vid. Scherbet.

SORBIVM, est potus vinosus vel cerevisia talis ex sorbi fructus succo fermentatione parata.

SPIRITUS ARDENS, est vinum ardens ex frumento, aliisque rebus destillatione per vesicam productum.

SPIRITUS LACTIS, est spiritus fortis Sinensium inebrians, destillatione ex lacte elicitus.

SPIRITUS VINI, est spiritus frumentaceus ardens, maxime celebris in Europa, paratus ex frumenti speciebus, fecibus vini & cerevisiæ, succis pomorum &c.

SPIRITUS VINI ÆTHIOPUM, destillatur ex Oryza, & dicitur ARACK.

STÄFFELIN, est cerevisia, quæ Frankofurti ad Viadrum brassicatur.

STÖRTENKEERL, est cerevisia Derenburgensis.

STUMMER WEIN, est mustum arte a fermentatione prohibitum. vide ARGLEUCOS.

SURA, potus dulcis est in Regno Malabarico; vide Tuacam.

T.

TADDI, TADDY & TUACA, est potus in Regno Malabarico usitatus de Palma Indica, quæ nuces fert, quas Cocos vocitant; incidunt nempe incolæ arboris dictæ ramos & ad eos vascula angustioris orificii appendunt & alligant, in quæ vasa succus ex fauciatibus ramis extillat, quem collectum pro potu familiari & quotidiano usurpant; dulcis esse instar musti dicitur, suavis, stomacho gratus, calidisque affectibus hepatis inprimis & renum utilissimus, longævusque reddere incolas perhibetur; vide plura apud Mundium in oper. suis.

THEA CHINENSIS, vel TZIA, potus: & in China & Japan olim & nunc familiaria-

miliaris adhuc; paratus ex foliis fruticis Tſiaa vel Théh cum aqua calida vel lacte animalium tali; hocce infuso & Europæi valde delectantur.

THEA BRABANTICA, est infusum foliorum Myrti Brabanticæ aut Anglicæ cum aqua calida.

THEE DE BOUT vel Bouy, est decoctum florum & foliorum cujusdam speciei Théæ Chinenſis, quæ folia brunna intermixtis albis floſculis habet, quæ non ut vulgaris Théæ folia infuſione, ſed levi & leni coctione extrahuntur; differt quoque a communi Thea colore, qui ad rubedinem inclinatur, & ſapore, qui dulcis exiſtit.

THEA HUNGARICA, est infusum herbe Botryos Mexicanæ cum aqua calida, de qua legi meretur viri excellentiſſimi atque conſultiſſimi, Dn. Joh.

Hadriani Slevogtii programma de Thea Romana & Hungarica, quod Jenæ 1721. prodiit.

THEE DE LIMA, a Regni Peruviani Regia sic dicta, panaceæ vices cum aqua infusa supplere creditur; paratur ex foliis caprariæ Peruvianæ agerati foliis cum aqua calida; vocatur quoq; THEE DE PARAGAVI; vid. plura in Ephemerid. Natur. Curiosor. Cent. vj. An. 1717. in Appendic. dissertat. nempe epistol. Dn. Lochneri de novis & exoticis Thée & Coffé succedaneis &c. pag. 150.

THEA MEDICAMENTOSA, dicitur, quando aqua calida super herbas medicinales, radices, feminaque v. g. Herbam Salviæ, Veronicæ, Betonicæ, Teucris &c. Rad. Glyzyrrh. sem. Anisi simplicis & stellati, quod Badian vocant,

cant, &c. funditur, quod infusum a quibusdam in morbis loco Théé potus ordinarii bibitur. Germ. Kräuter-Thée.

THEE DE PARAGAVY, vide Theam de Lima.

THEA MEXICANA, est infusum herbe atriplicis suaveolentis Americanæ Morissonii seu Botryos Mexicanæ &c. vid. Frid. Lochnerum in dissertat. epistol. de novis & exoticis Théé & Coffe succedaneis, quæ prostat in Ephemeridibus Nat. Curiosor. Cent. vj. An. 1717. pag. 147. vocatur quoque Théé Romanum, quod vide infra.

THEA ROMANA, idem infusum cum infulo Théæ Hungaricæ & Mexicanæ; vide Theam Hungaricam & Mexicanam.

THEA ROSEA, est infusum tenero-
N 3 rum

rum sylvestris Rosæ foliorum fragrantium cum aqua calida; vide Ephemerides Germanor. Acad. Natur. Curiosor. Cent. III. & IV. Observat. 199. p. 473.

THEA SILESIACA, idem cum Thea Romana & Hungarica.

THEA TARTARORVM, Orientalium, est infusum foliorum Théè cum lacte & sale.

TIBISOLI, dicitur cerevisia hordeacea brunna suavissimi saporis & odoris, quæ in monasterio Crucis Brunsvigæ brassiatur.

TOLLER WRANGEL, quam & Schöps vocitant, est cerevisia urbis Uratislaviensis, quam evolve.

TSCHERBET, idem quod Scherbet.

TVACA, vide Taddy vel Suram.

TZIA, vide infusum Theæ Chinesis.

Ura-

U.

URAQVA, est spiritus ardens Indorum ex oryza.

V.

VINUM, nobilissimus uvarum succus, omnibus liquoribus tot nominibus præponendus; post diluvium universale a Noacho in Oriente primum inventus & ad Occidentem deinde, & in nostra tempora, quibus mirum in modum laudatur & diligitur vinum bonæ notæ, propagatus fuit, cujus virtutes, qualitates, nobilitas ac præstantia nullo egent præconio.

VINUM ABSYNTHITES, vinum est medicamentosum artificiale, infusione Musti nempe vel vini super herbam Absynthii amari, ventriculi debilitati egregie conducit.

VINUM ACACIAE, nomen potius portionis

tionis medicamentosæ, quam ordinarii potus meretur; macerantur flores acaciæ cum vino.

VINVM ÆTHIOPICVM, paratur ex fructibus; vide Sebanicon.

VINVM EX ANANASA, est succus ex Ananasa, fructu molli coniformi Americanorum, vinosus, dulcis & jucundissimi saporis; egregie refrigerat æstuantem ventriculum, biliosis & calidis constitutionibus & naturis hinc optime convenit. vid. plura apud Michaël. Frid. Lochnerum tractat. de Ananasa.

VINVM ARDENS, vide spiritum vini.

VINVM CERASORVM, est vinum ex succo cerasorum nigrorum, saccharo & aromatibus, inprimis Cinnamomo & Caryophyllis aromaticis &c. vide KIRSCHWEIN.

VINUM CYDONEUM vel CYDONEA-
TUM, est species Pomatorum, vel suc-
cus vinosus ex malis cydoneis. Stoma-
chicum est & tonicum, adstringens
quoque in alvi nimia laxitate. QUIT-
TENWEIN.

VINUM EDENTULUM, sic vocatur
Plauto Comico in Pænulo vinum,
quod non mordet.

VINUM ENULATUM, est artificiale vi-
num ex Helenii radicibus vino mace-
ratis; vel mustum, quod cum dictis ra-
dicibus deferbuit; Germ. ALANTWEIN.

VINUM ETHICUM, ΟΙΝΟΣ Ο ΗΘΙΚΟΣ, sic vo-
catur Aristoteli in rhetoricis vinum
modestum & boni moris; sunt qui de
vino percolato intelligendum velint

ὁ ἀπὸ τῆς ἠθῆς.

VINUM HIPPOCRATICUM, est vinum
multis aromatibus, in primis cinna-

O

MO-

momo &c. imprægnatum. vide Hippocras.

VINUM HORDEACEUM, Vinum ex Hordeo, *οἶνον ἐκ κριθῶν*, Wein aus Gersten/ ita veteribus cerevisia audivit ob triplicem rationem, quia extra vinum nullum alium potum, qui inebriandi polleret facultate, habebant; secundo, quia odore, sapore & virtutibus interdum & colore vinum æmulabatur; tertio, quia vini supplebat vices in ejus defectu, locis nempe, ubi nullus ejus proventus. vide Theophrastum de plantis & Strabonem.

VINUM JAVENSIUM, est potus ex Oryza **ARACLE** dictus.

VINVM LYMPHATVM, est vinum omnis generis, inprimis tamen fortissimum, a quibusdam lymphæ, id est, aqua dilutum & studio adulteratum;

an

an citius inebriet, quam purum, minime nobis persuademus, vide tamen autores de vino lymphato.

VINVM EX MILIO, nihil aliud est, quam potus ex Milio, Lusitanis in usu.

VINVM MONTIS VESUVII, vide Neapolitanische Zhränen.

VINVM OCAIBA, est potus in Brasilia ex pomis Ocaibæ contusis & pressis lactescens, qui depuratus inebriat, vide Marggravium & Mundium.

VINVM OPERARIUM, Romanorum, quod scilicet operariis & ejusmodi hominibus porrigebatur &c. vide LORAM.

VINVM PACOBEB, est potus in Brasilia ex fructu arboris Pacobebe.

VINVM PALMEVM, ex Dactylis fructu Palmarum, potus paratus vinosus suavissimus in Syria & Judæa, est capiti gravis & adstringens.

VINVM PIRARIUM, est potus vinosus ex piris; vide PIRATIVM & CIDRE.

VINVM POMARIUM, est potus vinosus ex pomis; vide POMATIVM & CIDRE.

VINVM RUTACEUM, est vinum artificiale medicamentosum, quod venenis resistit & castos reddere creditur, dicitur Rutaceum ab ingrediente Herba Rutæ. German. RAUTENWEIN.

VINVM SUFFOCATUM, dicitur, quando Cinnamomum, Cardamomum & alia aromata & aromatica vino injiciuntur

untur & calefiunt ad ignem, quod deinde calidum jejune bibitur; Belgis & Anglis familiari in usu; sæpe mitionem parit guttalem & strangu-riam.

VINVM TRITICEVM, ex maltho triticeo parata cerevisia sic audit, sic dicta, quoniam non aliter ac vinum inebriat.

VINVM VIPERINVM, est vinum artificiale Italorum ex carne viperarum cum vino; laudatur colorem cutis elegantem reddere & plurimum ad fornicitatem, corporisque pulchritudinem conferre.

W.

WITTE, est cerevisia Academiae Chilonensis Ducatus Holfatici.

WITTENKIEL, vocatur cerevisia Schoeningensis alba in Ducatu Brunsvigio, æmulatur Breyhanam, sed valde tenuis est.

WÜRTZE, sic Servestanam a jucundissimo & quasi aromatico, quem præ se fert, sapore dictam reperimus; Würtze enim signat aromata, & ob saporem virtutesque aromaticas, dum modice calefacit & ventriculum debilem ac languidum roborat, hanc cerevisiam incolæ dictæ urbis Würtze appellarunt; forsam etiam quia magnæ durationis, non aliter ac res aromatibus conditæ.

Y.

YORKSHIRE-OEL, totius Angliæ est cerevisia optima, quæ omnes reliquas

liquas bonis qualitatibus suis ac virtutibus superare scribitur.

Z.

ZAVNA, Æthiopum potus fuit ex hordeo.

ZERVESTANA, cerevisia Hordeacea est brunna, ab urbe, in qua brassicatur, sic dicta, saporis optimi, hinc versus:

Zerbster Bier und Rheinscher Wein/
Darbey wollen wir lustig seyn.

ZITVS, ZITTVS, ita Syri Ægyptiorum potum frumentaceum vocarunt.

ZITZENILLE, dicitur cerevisia Nauensis crassa & inebrians, de qua distichon quoddam addere placet:

Wer Zitzenille trincken will/
Der muß drey Tage liegen still.

Zv-

ZVCKERBRANTWEIN, vide Rum.

ZVCKERWASSER, vide Rum, it. HYDROSACCHARVM.

ZVTHVS, ita Ægyptiorum potus frumentaceus a Daniele Heinsio vocatur.

ZYTHVS, fuit antiquitus Ægyptiorum potus frumentaceus ex Hordeo, quem nostris his temporibus Bieram & Breyhanam vocamus.

FINIS.

